

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **229** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 9 november 2009 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Pieter Huybrechts

betreffende het federale beleid
ten aanzien van het Myrrha-project

TOELICHTING

Algemeen

Vlaanderen heeft sinds de jaren 50 steeds aan de absolute top gestaan wat kennis en onderzoek inzake kernenergie betreft. De hoofdrol werd daarbij gespeeld door het Studiecencentrum voor Kernenergie (SCK) in Mol, dat op Europees en zelfs op internationaal niveau altijd een voortrekkersrol vervulde. Het SCK werd een bron van welvaart voor de Kempen: het verschaft rechtstreeks aan ongeveer 630 en onrechtstreeks aan ongeveer 1440 mensen werk. Daardoor werd het SCK een van de belangrijkste trekkers van de economische ontwikkeling van de Kempen. Met de ondoordachte beslissing van 2003 om uit de kernenergie te stappen, kwamen de toekomstkansen van het SCK en meteen ook van heel de Kempische regio zeer sterk onder druk te staan. Meteen verminderde de interesse van de overheid voor de ondersteuning van het SCK. Ook waren er veel minder studenten die zich nog specialiseerden in nucleaire wetenschappen.

Wereldtop

Toch zijn de deskundigen van het SCK intussen met veel ijver blijven voortwerken aan nieuwe systemen van kernenergie. Sinds tien jaar wordt er wereldwijd gewerkt aan de kerncentrales van de vierde generatie. Het SCK van Mol bevindt zich aan de wereldtop in dat onderzoek en is klaar om te starten met de bouw van een nieuwe reactor. Groot voordeel van de nieuwe reactor is dat die tot vijftig keer minder uranium nodig heeft dan de huidige types. Ook wordt het afvalprobleem zeer sterk verminderd: de radioactieve levensduur van het afval wordt teruggebracht tot ongeveer 300 jaar, terwijl het huidige kernafval vele honderdduizenden jaren actief blijft. Die nieuwe productiewijze zal het ook mogelijk maken om op grote schaal waterstof aan te maken, zodat we voor ons transport op een goedkope wijze kunnen omschakelen van benzine en diesel naar een CO₂-vrije en een fijnstofvrije brandstof.

Myrrha

Het baanbrekende onderzoeksproject dat de naam Myrrha (Multipurpose hybrid Research Reactor for High-tech Applications) meekreeg, is dan ook van het aller grootste belang. Het staat garant voor vele honderden nieuwe, hoogwaardige jobs gedurende 40 jaar. Vanwege de uitgebreide knowhow die in Mol aanwezig is, kreeg het SCK van Europa zelfs het voorzitterschap toegewezen van de 'Strategic Research Agenda', een zeer ambitieus programma van het 'Sustainable Nuclear Energy Technology Platform', met een horizon tot 2050. Zowel Europa als de privésector staan klaar om het Myrrha-project te ondersteunen, maar dat kan enkel indien ook de federale overheid een deel van de kosten draagt (ongeveer 300 miljoen euro, gespreid over twaalf jaar).

Door toedoen van de Federale Regering, en in het bijzonder de Parti Socialiste (PS), dreigt echter alles in het water te vallen. In het regeerakkoord was de steun voor het Myrrha-project nog duidelijk opgenomen: "Binnen de grenzen van de federale bevoegdheden zal de regering het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot hernieuwbare energie ondersteunen en herwaardeert ze de rol en de werking van het SCK en het IRE, inbegrepen de internationale programma's welke een vermindering van de halveringstijd van nucleair afval beogen net zoals het onderzoek inzake medische isotopen." Maar sindsdien doet de Parti Socialiste alles om die plannen te saboteren.

In een belangrijk advies van december jongstleden zegt de Federale Raad voor Wetenschapsbeleid zijn uitdrukkelijke steun toe aan het Myrrha-project van het SCK en verzoekt de raad de Federale Regering "dringend een duidelijk (financieel) engagement te

willen innemen t.o.v. deze instelling en haar toekomst.” Tegelijk bekritiseert de raad de beleidsnota van PS-minister Paul Magnette omdat die de rol van het SCK te veel terugbrengt tot een ondersteunend element van het energiebeleid en het SCK niet valideert als wetenschappelijke instelling.

Doelbewuste sabotagepolitiek

Inzake het uiterst belangrijke Myrrha-project van het SCK van Mol voert de federale minister van Energie een regelrechte sabotagepolitiek. Ondanks het feit dat de ondersteuning van Myrrha vermeld staat in het regeerakkoord, is de man erin geslaagd het dossier helemaal op de helling te plaatsen. In plaats van de nodige budgetten op te nemen in de begroting, heeft hij op eigen houtje beslist het project nogmaals te laten doorlichten door experts van het Agentschap voor Nucleaire Energie van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) in Parijs. Dat is volstrekt nutteloos en overbodig: de Europese Commissie heeft het project reeds onderzocht en als een voortreffelijk proefproject bestempeld, dat ruime Europese steun zal genieten. Bovendien is die zet van Magnette uitermate gevaarlijk, aangezien de experts onder Franse invloedssfeer werken. De kans is daardoor aanzienlijk dat zij een negatief of zeer kritisch advies zullen uitbrengen.

Bij de voorstelling van de federale begroting werd de zaak nogmaals op de lange baan geschoven. De kans dat het Myrrha-project daardoor naar het buitenland verhuist, wordt met de dag groter.

Dat leidt vanzelfsprekend tot grote ongerustheid bij de mensen van het SCK. Begin november zijn zij in het Federale Parlement komen waarschuwen dat het hele project binnen afzienbare tijd naar het buitenland zal verhuizen, indien de Federale Regering niet snel tot duidelijke beslissingen komt. Dat zou dramatische gevolgen hebben, want het SCK zou daardoor op korte termijn helemaal verschrompelen. De hele toekomst van het SCK is op dat nieuwe project gebaseerd. Onze wetenschappers zouden systematisch weggekocht worden door het buitenland. Honderden van de actuele jobs voor hooggekwalificeerde onderzoekers dreigen verloren te gaan. We zouden onze koppositie in de wereld én onze knowhow voorgoed kwijtraken. Er staat dan ook bijzonder veel op het spel. Het lijkt de indieners van dit voorstel van resolutie dat de Vlaamse Regering niet werkloos kan blijven toekijken.

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Pieter HUYBRECHTS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de beslissing van de federale overheid om de kerncentrales langer open te houden;
- gelet op het belang van het Myrrha-project, dat hoogtechnologisch onderzoek verricht naar de kerncentrales van de vierde generatie;
- gelet op het feit dat de Europese Commissie dat project als een voortreffelijk proefproject heeft bestempeld en daar de nodige middelen voor uittrekt;
- gelet op het feit dat de Federale Regering blijft dralen om haar bijdrage te leveren;
- gelet op het feit dat dat tot gevolg zou kunnen hebben dat het Myrrha-project daardoor naar het buitenland dreigt te verhuizen;
- gelet op het feit dat dat nefaste gevolgen zou hebben voor het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) in Mol qua werkgelegenheid en het behoud van de hoogtechnologische knowhow in Vlaanderen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° deze kwestie te agenderen op het Overlegcomité;
 - 2° na te gaan in hoeverre de Vlaamse Regering zelf kan participeren in het Myrrha-project.

Joris VAN HAUTHEM

Jan PENRIS

Pieter HUYBRECHTS